

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Domme

Taksationskommissionen

Natur- og Miljøklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

Forslag

Dispensationer: sidst i filen med den nyeste til sidst

FREDNINGSNÆVNET>

FREDNINGSNÆVNET

FOR

FYNS AMT

Toftevej 31, 5610 Assens

Tlf. 64 71 10 20 - Telefax 64 71 55 20

REG. NR. 8052.00

Dato: 24. november 2005

Journal nr.: Frs. 22/2003

SCANNET

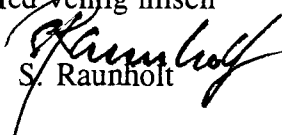
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

25 NOV. 2005

Fredning af Kongens Have

Vedlagt sendes fredningsnævnets afgørelse af 24. november 2005 om fredning af Kongens Have i Odense.

Med venlig hilsen

S. Raunholt

201-1211/7-2018
8

I Fredningsforslaget

Danmarks Naturfredningsforening har ved fredningsforslag af 19. maj 2003 rejst sag om fredning af Kongens Have i Odense med det formål at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdi.

Anledningen til, at Danmarks Naturfredningsforening har rejst sagen, er, at Odense Teater har et aktuelt ønske om at inddrage en del af Kongens Have til en større tilbygning. Odense kommune har tilkendegivet, at man vil ændre den nuværende lokalplan, der trådte i kraft den 1. marts 2001, så forbuddet mod bebyggelse i lokalplanen ændres, således at teatret får mulighed for udvidelsen. Udsigten hertil samt til yderligere indgreb i det frie rum omkring Odense Slot, uanset den gældende planlægning, aktualiserer efter foreningens opfattelse behovet for beskyttelse af slottets omgivelser. Dette bør efter foreningens mening ske gennem en fredning efter naturbeskyttelsesloven, som det tidligere er sket med de rekreative og kulturhistorisk betydningsfulde parker i hovedstaden.

Fredningsnævnet for Fyns Amt besluttede ved afgørelse af 12. august 2003, at Kongens Have i Odense ikke skulle fredes.

Afgørelsen blev indbragt for Naturklagenævnet, der ved afgørelse af 6. november 2003 besluttede at ophæve fredningsnævnets beslutning om at afvise fredningsforslaget, og Naturklagenævnet hjemviste sagen til Fredningsnævnet for Fyns Amt til fornyet behandling og gennemførelse af fredningen af Kongens Have i Odense.

Naturklagenævnets flertal bestående af 7 medlemmer ud af 8, der deltog i sagens behandling, begrundede fredningen således:

"Kongens Have udgør et værdifuldt rekreativt område i Odense bymidte, som i øvrigt er underforsynet med grønne områder. Haven udgør i sammenhæng med det bygningsfredede Odense Slot en kulturhistorisk helhed af national betydning, hvor havens værdi, uanset skiftende anlæg gennem tiderne, bl.a. har været at sikre det nødvendige frirum omkring slottet.

Den påtænkte udbygning af teatret vil medføre et markant indgreb i den "stille" del af haven med lindehækkene, spejldammen og blomsterbedene, som ligger vest for slottet. Udbygningen vil samtidig ved placeringen tæt op ad slottet og bygningsfacadens visuelle dominans medføre et indhug i frirummet omkring slottet, som vil skæmme oplevelsen af slottet fra størstedelen af parkens område.

Uanset at nævnet anerkender de interesser, som begrundet ønsket om udbygning af teatret, finder flertallet efter en samlet vurdering af de modstående hensyn, at Kongens Have bør fredes efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser, således at der tilvejebringes en varig beskyttelse af haven og den kulturhistoriske sammenhæng med slottet."

II Beskrivelse af fredningsområdet

Fredningsforslaget omfatter et areal på ca. 4,46 ha. Der er to lodsejere, dels Odense kommune, der ejer ca. 4,14 ha, dels Sct. Hans Kirke, der ejer ca. 0,32 ha. Det areal, der ønskes fredet, omfatter dels selve parkarealet omkring Odense Slot, dels den ydre gårdsplads syd for slottet og friarealet syd herfor, den indre slotsgård og et areal ved Sct. Hans Kirke.

Kongens Have blev anlagt som klosterhave af Johannittermunkene i 1400-tallet - muligvis tidligere. Efter Reformationen i 1536 overgik haven og slottet til Kronen og blev fra slutningen af 1500-tallet og frem til 1848 brugt som kongelig residens.

I 1720-erne blev Odense Slot og slotshaven ombygget til et samlet barokanlæg. Slottet stod færdigt i 1723, og haveanlægget var færdigt i 1730. Barokkens havestil gik af mode hen mod slutningen af 1700-tallet og begyndelsen af 1800-tallet. Haven blev omlagt til den engelske romantiske stil. Den markante hængebøg og tempeltræet (Ginkgo Biloba) stammer fra denne periode. I samme del af haven findes også en meget flot magnolia og et tulipantræ (Liriodendron).

I 1908 blev slottet og parken købt af Odense kommune, og 7 år efter - i 1914 - blev havens sydvestlige hjørne inddraget til opførelsen af Odense Teater. Teatret har siden fået tilføjet flere tilbygninger.

I 1918 blev Odense Slot fredet efter bygningsfredningsloven som en af de første fredede bygninger i landet.

I 1920 blev haven omlagt. Det store vandbassin foran slottets hovedbygning forsvandt, men bassinet vest for slottet blev bevaret. I samklang hermed blev der i 1980 anlagt en blomsterhave med slyngede takshække.

III Planstatus

Kommuneplan 2000-2012 udlægger Kongens Have til friareal og park. Der må kun opføres mindre byggeri, som er nødvendigt for områdets vedligeholdelse. Der er dog mulighed for at opføre en cafépavillon og en musiktribune til erstatning for den, der er taget ned.

Den gældende lokalplan - nr. 0-565 for et område ved Kongens Have og Nørregade - skærper kommuneplanens bestemmelser, da det fastsættes som formål, at "det er lokalplanens formål at bevare Kongens Have som et grønt område uden andet byggeri end mindre toiletbygninger eller lignende naturligt tilhører til en offentlig park". Lokalplanen omfatter ikke selve slottet, slotsgården og arealet syd for slottet (i dag parkeringsplads), men har hele Kongens Have med.

Endvidere har lokalplanen til formål at sikre, at byggeri i lokalplanens område øst for Kongens Have tilpasses Kongens Have og de omliggende bygninger, især Odense Slot, både arkitektonisk og volumenmæssigt.

Fredningsnævnet har afholdt møde og foretaget besigtigelse til gennemførelse af fredningen og fastlæggelse af bestemmelser og den nøjagtige afgrænsning af det fredede område. Efter mødet har fredningsnævnet brevvekslet med de offentlige myndigheder. Herunder har Odense kommune den 27. oktober 2004 fremsendt oplæg til pleje- og kulturgenopretningsplan for Kongens Have.

Det fremgår af brevet bl.a., at Kongens Have skal vedligeholdes ved hjælp af 3 værktøjer:

1. Registrering af havens elementer

Kongens Have er som Odenses øvrige grønne områder registreret og opdelt i en række

elementer. Disse elementer gør det muligt at beskrive kravet til kvalitet og hvilken pleje, der skal udføres, for at elementet får den ønskede kvalitet. Registreringen ligger som digitale kort og kan derfor benyttes aktivt af både planlæggere og folkene i marken.

2. Målsætningsbeskrivelse

Målsætningsbeskrivelsen er en kortfattet overordnet beskrivelse af de mål og funktioner, som Kongens Have skal opfylde. I målsætningsbeskrivelsen står der også baggrundsoplysninger, der er vigtige for havens drift.

3. Park- og Vejafdelingens kvalitetshåndbog

Bogen beskriver de forskellige elementer, kvalitetskrav og hvorledes kvaliteten opnås.

Endvidere har kommunen som en del af pleje og kulturgenopretningsplanen foretaget en udpegnings af hvilke elementer, der skal bevares i Kongens Have. Kommunens liste er sålydende:

"Staudehaven indenfor de høje lindehække skal bevares i sin hovedform. Det vil sige takshækkene, tempeltræet, hængebøgen, magnolien og tulipantræet. Bassinet skal bevares på dette sted. Der skal fortsat være mulighed for indkig til haven.

I havens nordlige hjørne skal følgende træer bevares: To bregnebladede bøge, en mindre blodbøg, en ægte kastanie, en platan og en stor ahorn. Disse træer er sunde og er gode repræsentanter fra havens periode, hvor brugen af særlige og eksotiske træer var udbredt.

Arealet foran slottets hovedfacade skal holdes åbent, så man kan opfatte akse/rummet foran slottets hovedfacade. Der kan altså godt være lav beplantning, græs, vand, belægning m.v.

Statuen af Frederik VII, der står foran slottet i dag, skal blive et sted i haven, da han historisk er knyttet til slottet."

Kommunen har vedlagt en plan over Kongens Have, hvor de elementer, der skal bevares, er indtegnet. Planen er vedhæftet fredningsafgørelsen.

Danmarks Naturfredningsforening og kommunen har herefter foretaget en specificeret beskrivelse af fredningsgrænserne. Disse grænser er medtaget nedenfor under fredningsbestemmelserne, dog således at fredningsnævnet har udbygget beskrivelsen vedrørende grænsen over til "Texacogrunder" og skolen.

Fredningsnævnets bemærkninger

I henhold til Naturklagenævnets afgørelse af 6. november 2003 fredes Kongens Have i Odense.

Afgrænsning af det fredede område:

Fredningen omfatter et areal på ca. 4,46 ha. Arealet omfatter i sin helhed, ud over Kongens Have, den indre slotsgård samt frirummet i den ydre slotsgård mellem slot, teater og kavalersfløj. Afgrænsningen kan nærmere præciseres således:

Mod teatrets nordfacade går grænsen ved sydkant af den eksisterende sti. Hækken mod teatret er ikke omfattet af fredningen.

Mod vest og nord følger fredningsgrænsen Jernbanegade og Østre Stationsvej.

Mod øst over mod Marie Jørgensens Skole og "Texacogrunden" følger fredningsgrænsen muren til Marie Jørgensens Skole og herefter forhøjningen/kanten til pladsen foran Fyens Stiftstidendes bygning og lige linie til Østre Stationsvej. Muren til skolen og pladsen foran Fyens Stiftstidendes bygning er ikke omfattet af fredningen.

Den resterende del af fredningsgrænsen følger bygningsfacaderne ved pladsen nord for Sct. Hans Kirke samt slotsfacaden mod parken og bygningsfacaderne omkring den ydre slotsgård, herunder teatrets østfacade.

Der henvises i øvrigt til vedhæftede kort.

Det fredede område underkastes herefter fredning på følgende vilkår:

§ 1 Fredningens formål

Fredning af Kongens Have har til formål at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier. Særligt skal kulturhistoriske og rekreative hensyn tilgodeses. Heraf følger, at Kongens Have skal bevares som grønt, rekreativt område uden andet byggeri, end hvad der følger af den folkelige benyttelse af den offentlige park. Fredningen skal samtidig supplere bygningsfredningen af Odense Slot ved at bevare og formidle parkens indhold som en uundværlig del af kulturmiljøet og frirummet omkring Odense Slot.

§ 2 Afgrænsning

Fredningen er ikke til hinder for efter fredningsnævnets godkendelse, at der meddeles tilladelse til mindre ændringer i afgrænsningen i det fredede område mod Jernbanegade og Østre Stationsvej i forbindelse med trafiksikkerhedsmæssige ændringer af vejforløbet.

Fredningen er ikke til hinder for, at den eksisterende hæk mod Jernbanegade og Østre Stationsvej efter fredningsnævnets forudgående godkendelse erstattes af anden form for visuel og fysisk afgrænsning af Kongens Have.

Fredningen er ikke til hinder for, at der efter fredningsnævnets forudgående godkendelse kan ske en harmonisering og æstetisk mere tilfredsstillende markering af grænsen over mod øst til Marie Jørgensens Skole og pladsen foran Fyens Stiftstidendes bygning.

Fredningen er ikke til hinder for, at der uden fredningsnævnets tilladelse opstilles midlertidige stilladser m.v., som er nødvendige i forbindelse med vedligeholdelse af bygningsfacader.

§ 3 Byggeri

Der må ikke i fredningsområdet opføres eller permanent anbringes bygninger, boder, skure, master, reklameskilte eller andre skæmmende indretninger.

Der kan dog i fredningsområdet tillades opført og placeret bygninger, som skønnes nødvendige af hensyn til den rekreative benyttelse af parken, eksempelvis musiktribune, cafépavil-

lon, toiletter og lignende. Sådanne funktionelle bygninger skal opføres som let byggeri, arkitektonisk tilpasset parken og fortrinsvis udført i træ. Fredningsnævnet skal godkende bygningerne med hensyn til placering, omfang, udformning og farve. I den indre slotsgård fastsættes absolut byggeforbud af enhver art.

§ 4 Pleje og kulturgenopretning

Kongens Have plejes og vedligeholdes af Odense kommune i overensstemmelse med en driftsplan, som kommunen efter fredningsnævnets forudgående godkendelse fastsætter for haven.

Særligt bemærkes, at staudehaven inden for de høje lindetræer skal bevares i sin hovedform, d.v.s. med takshækkene, tempeltræet, hængebøgen, magnolien og tulipantræet. Ved henfald skal træerne erstattes med tilsvarende arter eller træer af samme karakter. Bassinet skal bevares på den nuværende placering. For øvrige parkelementer, som skal bevares, henvises til vedhæftede kort, "Elementer der skal bevares", dateret Odense Kommunes Park- og Vejafdeling oktober 2004. I driftsplanen kan indgå restaurering af eksisterende anlæg, således at parkens landskabelige og æstetiske fremtræden og oplevelsesværdi styrkes.

§ 5 Udviklingsplan

Kongens Have er præget af parkelementer, haveanlæg, søer, skulpturer m.v. fra forskellige epoker. Det er vigtigt, at disse kulturhistoriske haveelementer bevares som udtryk for skiftende tiders syn på havekunst. Fredningen er imidlertid ikke til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse kan vedtages og iværksættes en udviklingsplan, som helt eller delvist genskaber havens dokumenterede udformning på et givet tidspunkt, eller tilføjer haven helt nye haveelementer.

§ 6 Formidlingsplan

Kongens have og Odense Slot er et kerneområde for Odenses byhistorie. Områdets kultur- og bygningshistorie fra Johanniterkloster og Kongeslot til vor egen tid skal fortælles til de besøgende. Odense kommune varetager dette gennem en formidlingsplan, der godkendes af fredningsnævnet. Planen kan f.eks. omfatte informationsfoldere og informationstavler opsat diskret i parken eller i forbindelse med parkens funktionelle bygninger, jf. § 3.

§ 7 Adgang

Der skal være offentlig adgang til Kongens Have efter regler fastsat af Odense kommune og godkendt af fredningsnævnet.

§ 8 Dispensation

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningens bestemmelser, såfremt det ikke strider mod fredningens formål.

Lodsejerne har frafaldet erstatning.

Afgørelsen tinglyses ved fredningsnævnets foranstaltning, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 3. Tinglysningsgebyret udredes som fredningsudgift.

Nærværende afgørelse bekendtgøres i Statstidende og lokale aviser, jf. naturbeskyttelseslovens § 40, stk. 2.

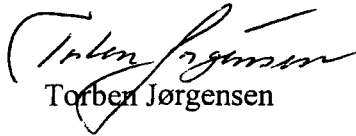
Fredningsnævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 1, indbringes for Naturklagenævnet af lodsejerne og de i naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 2, nævnte klageberettigede.

Klagen indgives i medfør af naturbeskyttelseslovens § 43, stk. 4, skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Søgsmål til prøvelse af afgørelse efter naturbeskyttelsesloven skal i medfør af naturbeskyttelseslovens § 88 være anlagt inden 6 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

S. Raunholt

Torben Jørgensen

Finn Stendal Pedersen

ODENSE KOMMUNE

Fredningsnævnet for Fyns Amt
Toftevej 31
5610 Assens

Park- og Vejafdelingen

Odense Slot
Indgang M
Nørregade 36-38
Postboks 740
5100 Odense C

www.odense.dk

Tlf. 66 13 13 72
Fax 65 91 96 81
E-mail
pva.mtf@odense.dk

Park- og Vejafdelingens oplæg til "Pleje- og Kulturgenopretningsplan" for Kongens Have

Park- og Vejafdelingen fremsender hermed oplæg til, hvorledes Kongens Have skal vedligeholdes og hvilke elementer, der skal bevares i haven i fremtiden. Listen over elementer der skal bevares i haven har været forlagt og drøftet med DN ved Michael Fynsk.

Kongens Have vedligeholdes ved hjælp af 3 værktøjer:

- **En registrering af havens elementer.**
Kongens Have er som Odenses øvrige grønne områder registreret og opdelt i en række elementer. Disse elementer gør det muligt at beskrive kravene til kvalitet og hvilken pleje, der skal udføres for at elementet får den ønskede kvalitet. Registreringen ligger som digitale kort og kan derfor benyttes aktivt af både planlæggere og folkene i marken.
- **En målsætningsbeskrivelse.**
Målsætningsbeskrivelsen er en kortfattet overordnet beskrivelse af de mål og funktioner, som Kongens Have skal opfylde. I målsætningsbeskrivelsen står der også baggrundsoplysninger, der er vigtig for havens drift.
- **Park- og Vejafdelingen Kvalitetshåndbog.**
Kvalitetshåndbogen beskriver de forskellige elementer, kvalitetskrav, og hvorledes kvaliteten opnås.

./. Der vedlægges registreringen af Kongens Have (plan 1:1000), den nuværende målsætningsbeskrivelse samt Kvalitetshåndbogen.

Som en del af Pleje- og Kulturgenopretningsplanen har Park- og Vejafdelingen foretaget en udpegning af hvilke elementer, der skal bevares i Kongens Have. Vores liste er som følgende:

- Staudehaven indenfor de høje lindehække skal bevares i sin hovedform. Det vil sige takshækkene, tempeltræet, hængebøgen, magnolien og tulipan-træet. Bassinet skal bevares på dette sted. Der skal fortsat være mulighed for indkik til haven.

DATO

27 OKT. 2004

REF

BOSH/kebe

JOURNAL NR

04.01.00P24-1-04

EKSPEDITIONSTID

Man.-Tors, kl. 9.00-15.30

Fredag kl. 9.00-12.00

- I havens nordlige hjørne skal følgende træer bevares:
To bregnebladet bøge, en mindre blodbøg, en ægte kastanie, en platan samt en stor ahorn. Disse træer er sunde og er gode repræsentanter fra havens periode, hvor brugen af særlige og eksotiske træer var udbredt
- Arealet foran Slottets hovedfacade skal holdes åbent, så man kan opfatte akse/rummet foran Slottets hovedfacade. Der kan altså godt være lav beplantning, græs, vand, belægning mv.
- Statuen af Frederik d. 9, der står foran Slottet i dag, skal blive et sted i haven, da han historisk er knyttet til Slottet.

Park- og Vejafdelingen har kontaktet Odense Bys Museer ved Jakob Tue Christensen for at sikre sig, at evt. historiske elementer i haven blev medtaget. Der er ikke nogen synlige elementer i haven i dag. Der er dog kendskab til at det gamle Klosters ladebygninger ligger i jorden. Park- og Vejafdelingen vurderer ikke, at disse bygningsrester skal medtages på listen over elementer i haven som skal bevares, men hvis der bliver ønske eller behov for at komme ned i de jordlag hvor bygningsresterne ligger skal der foretages en undersøgelse/udgravning, inden man kan fortsætte med et f.eks. anlægsarbejde.

./ Der vedlægges plan over Kongens Have, hvor elementer der skal bevares er tegnet ind.

Venlig hilsen

Per Glad
Park- og Vejchef

Bo Seidelin Hune
Landskabsarkitekt

Kopi sendt til
DN Michael Fynsk Johannes Larsensvej 30,3 th. 5220 Odense SØ
Odense Bys Museer Jacob Tue Christensen
Henrik Lumholdt

Områdebeskrivelse

31108 Kongens Have

Målsætningsbeskrivelse

Kongens Have blev anlagt i 1720'erne efter en plan af Johann Cornelius Krieger som en stram barokhave til Odense Slot. Haven blev senere omlagt gennem flere renoveringer til en mere landskabelig have.

Kongens Have blev gradvis åbnet for byens borgere inden Odense Kommune overtog Slottet og Kongens Have i 1907. Haven gennemgik en større renovering i 1976-77, hvor en gammel allé af kastanier langs havens østside, blev erstattet af den nuværende lindeallé. Pladsdannelsen med rytterstatuen blev omlagt og opholdshaven vest for slottet med staudehaven og bassinet blev etableret.

Kongens Have fungerer i dag overvejende som gennemgangspark for folk til og fra Banegårdscetret, som grøn ramme for koncerter og arrangementer samt som lokalpark for beboere og skoler i området. I dele af parken er der et stort slid på grund af ganglinier og arrangementer.

Kongens Have er omkranset af en bøgehæk, der afgrænser haven på en fin måde, så den tillader indkik i parken. Hækken begrænser desuden færdslen til de stier og ganglinier, der er udlagt i parken.

Kongens Have er domineret af store græsflader og store træer. Orkanen i 1999 og særligt elmesygen har fjernet de fleste af havens sidste store gamle træer. Den vestlige del af haven har dog stadig en del store fritvoksende træer tilbage, hvorimod den østlige del af haven – også på grund af havens oprindelige haveplan – er mere åben. To bunkeranlæg med beplantning af bunddækkende buske medvirker til at gøre den vestlige del af haven mere lukket. Bunkeranlæggene og deres beplantning kunne med fordel gøres mere enkel og åben, så de passede bedre ind i denne del af haven.

Som kontrast og alternativ til den store åbne del af haven, har Kongens Have også flere mindre haverum og pladser. Staudehaven i hjørnet mellem Slottet og Teatret er den største og fineste. Her danner en lindehæk et flot haverum med spejl bassin, staudehave og enkelte fine solitære træer. Mod den gamle banegård er der en oval plads, hvor rosenbede og kasseformede bøgepur danner rammen omkring statuen af Christian IX.

Plejen af parken skal opretholde parken som et frodigt og funktionelt parkrum, med fine haver og pladser.

Vedligeholdelse af grønne områder 2003 - 2006

31-10-02

31108 Kongens Have

Side 2 af 3

Elementregistrering

Element	Markering på detailkort	Mængder			Bemærkninger
		m2	lbm	stk	

Blomster

Klatrende planter	1a			12	
Rosenbede	1b	108			
Staudbede	1c	413			
Staudflader	1d	30			

Græs

Brugsplæne	2b	24.649			
------------	----	--------	--	--	--

Hække/-hegn og buske

Klipet pur	3a	366			H = 1,1 m
Bunddæk buske	3c	1.646			
Solitære prydbuske	3d			6	
Klipet pur	3e	86			H = 1,5 m - B = 1,0 m
Klipet hæk	3f		403		H = 1,0 - B = 0,6 m + 32 lbm

Træer

Fritvoksende træ	4a			95	
Allétræ	4b			36	

Vand

Bassin	5a	614			
--------	----	-----	--	--	--

Belægninger

Fast belægning	6a	66			Chaussesten
Løs belægning Parksti	6b	3.711			Grus
Fast belægning	6c	491			Chaussesten
Løs belægning Parksti	6d	39			Perlesten

Vedligeholdelse af grønne områder 2003 - 2006

31-10-02

31108 Kongens Have

Side 3 af 3

Elementregistrering

Element	Markering på detailkort	Mængder			Bemærkninger
		m2	lbm	stk	

Udstyr

Terrænudstyr	7a		8	Granitpullert
Bænk	7b		66	
Terrænudstyr	7c		8	Monument
Affaldsspand	7d		37	
Terrænudstyr	7e		8	Skilt

32.219

Lb.nr.:	Matr.nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfattet af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om:			Tidligere fredet	Bemærkninger
			Ca.ha.:	Antal lodder:	Beskyttelses-linier strand, sø, å og fortidsminder §§15, 16 og 18 Ca.ha.	Beskyttelseslinier skov og kirkeomgivelser §§17 og 19 Ca.ha.	Søer, vandløb, moser, strandenge, strandsumpe, tørske enge, overdrev m m §3 Ca.ha.		
1	del af 1238 a Odense Bygrunde "ga" og del af "ed" smst.	Odense Kommune Rådhuset Flakhaven 2 500 Odense C	3,95	1	0,91		0,064		
			0,17	1	0,03				
			<u>0,02</u>	1	-				
			4,14						
2	del af 2277 smst.	Sct.Hans Kirke v/Kirkekontoret Skt. Hans Plads 2 5000 Odense C	0,32	1	alt				
		i alt ca.	<u>4,46 ha</u>						

NATURKLAGENÆVNET>

SCANNED

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
7. 11. 2003

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53,
2100 København Ø.

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

6. november 2003
J.nr.: 03-111/420-0004
PIH

Hermed fremsendes pressemeddelelse vedr. fredningen af Kongens Have i Odense samt Naturklagenævnets afgørelse af dags dato i sagen om fredning af Kongens Have i Odense.

Med venlig hilsen

Pia Andersen
Afdelingssekretær
direkte tlf.: 3395 5741

1211/7-0018

6

2

6. november 2003

J.nr.: 03-111/420-0004

psc

Pressemeddelelse

Vedr. Fredning af Kongens Have i Odense.

Naturklagenævnet har besluttet, at Kongens Have skal fredes som foreslået af Danmarks Naturfredningsforening.

Nævnet mener, at Kongens Have rummer store rekreative værdier, og – i sammenhæng med det bygningsfredede Odense Slot – en kulturhistorisk værdi af national betydning, som berettiger en fredning, hvis der er en aktuel grund til det. Efter en vurdering af forholdene på stedet og af projektet for tilbygningen til Odense Teater, er det nævnets opfattelse, at tilbygningen vil medføre et væsentligt indgreb i forhold til haven og skæmme oplevelsen af det fine barokslot fra 1723.

Naturklagenævnet anerkender de interesser, som begrundet ønsket om udbygning af teatret, men finder at de har begrænset vægt i forhold til fredningsinteresserne.

Naturklagenævnet har herefter med 7 stemmer mod 1 besluttet, at Kongens Have skal fredes, således at der tilvejebringes en varig beskyttelse af haven og den kulturhistoriske sammenhæng med slottet.

Selve afgørelsen og nærmere oplysninger om Naturklagenævnet findes på nævnets hjemmeside: www.nkn.dk.

- 7 NOV. 2008

J.nr. SN 2001 1211/7-0018

Pressemeddelelse samt afgørelse er sendt til:

Fornavn	Efternavn	Adresselinje1	Adresselinje2	By	Postnummer
Danmarks Naturfredningsforening		Masnedøgade 20	Dn@dn.dk	2100	København Ø.
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité	V/Michael Fynsk	Johannes Larsens Vej 30, 3. th.,		5220	Odense SØ.
Fyns Statsskovdistrikt		Sollerupvej 22,	d72@sns.dk		5600 Faaborg.
Skov- og Naturstyrelsen		Haraldsgade 53,	sns@sns.dk	2100	København Ø.
Dansk Ornitologisk Forening	V/Jan Holm Jensen,	Ejersmindevej 10,	dof@dof.dk	5250	Odense SV.
Odense Kommune,	Rådhuset,		odense@odense.dk	5000	Odense C.
Fyns Amt,	Miljø- og Arealafdelingen,	Ørbækvej 100,	fyns-amt@fyns-amt.dk	5220	Odense SØ.
Friluftsrådet,		Scandiegade 13,	fr@friluftsradet.dk	2650	København SV.
Friluftsrådet,	C/o amtsformand Christian Jensen,	Fuglebakken 43,	Postboks 104,	5610	Assens.
Danmarks Idræts-Forbund,	Miljøvejleder Bjarne Christensen,	Idrættens Hus, Stadionvej 50, Opgang 50,		5200	Odense V.
By og Land,	Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur,	Bredgade 66, 3. sal,		1260	København K.
Odense Teater,		Jernbanegade 21,	post@odenseteater.dk	5000	Odense C.
Sct. Hans Kirke,	V/Kirkekontoret,	Skt. Hans Plads 2,	skthans.sogn@km.dk	5000	Odense C.
Akademirådet,		Kongens Nytorv,	Postboks 9042,	1022	København K.
Sven-Ingvar Andersson	Landskabsarkitekt ApS MDL,	St. Kongensgade 40G, 3.,			1264 København K.
Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole,	Sektion for Landskab,	Rolighedsvej 23, 2.,		1958	Frederiksberg C.
Kulturmiljøråd Fyn,		Strandgade 7,		5300	Kerteminde.
Fyns Stiftstidende,		Blangstedgårdsvej 4	Raast@Fyens.dk	5220	Odense SØ.
Ritzaus Bureau,		Store Kongensgade 12	Ritzau@ritzau.dk	1264	København K.
Ritzaus Bureau			SAA@ritzau.dk JES@ritzau.dk		
Byforeningen for Odense	V/Poul Karmdal,	Langelinie 15,		5230	Odense M.
Danske Landskabsarkitekter,		Sankt Peders Stræde 39, 3. sal,		1453	København K.
Bruno Nielsen,		Vedbendvej 21,		5220	Odense SØ.
Flemming Lindholm Hansen,		Påskestræde 2 A,		5000	Odense C.
Kulturarvsstyrelsen,		Slotsholmsgade 1,	kuas@kuas.dk	1216	København K.
Carin Kollster		Palnatokesvej 38, 2. th.		5000	Odense C.
Søren Jensen,		Dronningensgade 26, 1.		5000	Odense C.
Jarl Abrahamsen,		Klostervej 16, 3. sal,		5000	Odense C.
John Hansen,		Tyttebærvej 24,		5260	Odense S.
Lis Bendix Madsen		Kløvervej 29,	Sdr. Nærrå,	5792	Årslev.
Niels Paulsen Bonde,		Regnar Lodborgs Vej 8,		5200	Odense V.
Johnny Birch		Vestergade 86,		5000	Odense C.

Fornavn	Efternavn	Adresselinje1	Adresselinje2	By	Postnummer
Hanne Bat Finke		Hemmerslev 5,		5471	Søndersø.
Fredningsnævnet for Fyns Amt,		Toftevej 31,	post@assens.byret.dk	5610	Assens.
DR-Odense	Peter Karuse		Fyn@dr.dk		
TV-Danmark FYN			Redaktionen@TVDanmarkfyn.dk		
TV2-Fyn			Tv2fyn@tv2fyn.dk		
DR DK			Dr@dr.dk		

6. november 2003

J. nr. 03-111/420-0004

**Naturklagenævnets afgørelse
om
fredning af Kongens Have i Odense.**

Fredningsnævnet for Fyns Amt har ved afgørelse af 12. august 2003 besluttet, at der ikke skal ske fredning af Kongens Have i Odense. Fredningsnævnet har derfor afvist det fra Danmarks Naturfredningsforening den 19. maj 2003 modtagne fredningsforslag.

Afgørelsen er påklaget til Naturklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, andre foreninger samt en række institutioner og enkeltpersoner.

I. Fredningsforslaget

Danmarks Naturfredningsforening har rejst sagen om fredning af Kongens Have i Odense med det formål at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdi.

Anledningen til, at Danmarks Naturfredningsforening har rejst sagen, er, at Odense Teater har et aktuelt ønske om at inddrage en del af Kongens Have til en større tilbygning. Odense Kommune har tilkendegivet, at man vil ændre den nuværende lokalplan, der trådte i kraft den 1. marts 2001, så forbuddet mod bebyggelse i lokalplanen ændres, således at teatret får mulighed for udvidelsen. Udsigten hertil samt til yderligere indgreb i det frie rum omkring Odense Slot, uanset den gældende planlægning, aktualiserer efter foreningens opfattelse behovet for beskyttelse af slottets omgivelser. Dette bør efter foreningens mening ske gennem en fredning efter naturbeskyttelsesloven, som det tidligere er sket med de rekreative og kulturhistorisk betydningsfulde parker i hovedstaden.

II. Beskrivelse af fredningsområdet

Fredningsforslaget omfatter et areal på ca. 4,46 ha. Der er to lodsejere, dels Odense Kommune, der ejer ca. 4,14 ha, dels Sct. Hans Kirke, der ejer ca. 0,32 ha. Det areal, der ønskes fredet, omfatter

J.nr. SN 2001 - 1211 / 7 - 0018

- 7. nov. 2003

Akt. nr. 6

dels selve parkarealet omkring Odense Slot, dels den ydre gårdsplads syd for slottet og friarealet syd herfor, den indre slotsgård og et areal ved Sct. Hans Kirke.

Kongens Have blev anlagt som klosterhave af Johannittermunkene i 1400-tallet – muligvis tidligere. Efter reformationen i 1536 overgik haven og slottet til Kronen og blev fra slutningen af 1500-tallet og frem til 1848 brugt som kongelig residens.

I 1720-erne blev Odense Slot og slotshaven ombygget til et samlet barokanlæg. Slottet stod færdigt i 1723, og haveanlægget var færdigt i 1730. Barokkens havestil gik af mode hen mod slutningen af 1700-tallet og begyndelsen af 1800-tallet. Haven blev omlagt til den engelske romantiske stil. Den markante hængebøg og tempeltræet (Ginko biloba) stammer fra denne periode. I samme del af haven findes også en meget flot magnolia og et tulipantræ (Liriodendron).

I 1908 blev slottet og parken købt af Odense Kommune, og 7 år efter – i 1914 – blev havens sydvestlige hjørne inddraget til opførelsen af Odense Teater. Teatret har siden fået tilføjet flere tilbygninger.

I 1918 blev Odense Slot fredet efter bygningsfredningsloven som en af de første fredede bygninger i landet.

I 1920 blev haven omlagt. Det store vandbassin foran slottets hovedbygning forsvandt, men bassinet vest for slottet blev bevaret. I samklang hermed blev der i 1980 anlagt en blomsterhave med slyngede takshække.

III. Planstatus

Kommuneplan 2000-2012 udlægger Kongens Have til friareal og park. Der må kun opføres mindre byggeri, som er nødvendigt for områdets vedligeholdelse. Der er dog mulighed for at opføre en cafépavillon og en musiktribune til erstatning for den, der er taget ned.

Den gældende lokalplan – nr. 0-565 for et område ved Kongens Have og Nørregade – skærper kommuneplanens bestemmelser, da det fastsættes som formål, at ”det er lokalplanens formål at bevare Kongens Have som et grønt område uden andet byggeri end mindre toiletbygninger eller lignende naturligt tilhørende til en offentlig park”. Lokalplanen omfatter ikke selve slottet, slotsgården og arealet syd for slottet (i dag parkeringsplads), men har hele Kongens Have med.

Endvidere har lokalplanen til formål at sikre, at byggeri i lokalplanens område øst for Kongens Have tilpasses Kongens Have og de omliggende bygninger, især Odense Slot, både arkitektonisk og volumenmæssigt.

IV. Fredningsnævnets afgørelse

Det er fredningsnævnets opfattelse, at grønne områder i byen som hovedregel bør beskyttes gennem lokalplaner, således at de lokale myndigheder træffer beslutninger om byernes udvikling og borgernes adgang til rekreative områder. Naturbeskyttelsesloven bør derfor anvendes med stor forsigtighed i byområder, og kun i tilfælde, hvor væsentlige kulturhistoriske eller rekreative interesser tilsidesættes for at udnytte arealerne til formål, der kan placeres andre steder, f.eks. parkeringspladser eller boliger.

Fredningsnævnet har foretaget en afvejning af modstående interesser. På den ene side beskyttelse af det bygningsfredede Odense Slot og de rekreative og kulturhistoriske værdier, der er i Kongens Have. På den anden side Odense Teaters ønske om at udbygge teatret til en tidssvarende kulturinstitution.

Fredningsnævnet har navnlig lagt vægt på følgende:

- Selv om Kongens Have har været anvendt til have igennem flere hundrede år, har haven i tidens løb ændret karakter, således at haven i dag fremstår som en almindelig park med plæner og gamle træer samt en blomsterhave, der er afskærmet af hække. Haven skønnes derfor ikke at rumme væsentlige kulturhistoriske værdier.
- Odense Slot er fredet gennem en bygningsfredning. Kongens Have opleves ikke som et barokanlæg i nær sammenhæng med slottet. Derimod giver Kongens Have et godt indblik til Odense Slot, hvorfor en bebyggelse, der på afgørende måde ville hindre dette indblik, ville skade oplevelsen af de fredede bygninger.
- Den påtænkte tilbygning til Odense Teater placeres i et meget begrænset område af Kongens Have og vil i sin nuværende udformning ikke genere det centrale indblik til Odense Slot, ligesom de rekreative værdier i Kongens Have stor set vil være uændret.

- Odense Teater er en kulturinstitution til glæde for et stort antal mennesker. En flytning af teatret må anses for økonomisk urealistisk. Der er således ikke andre muligheder for at skabe optimale og tidssvarende driftsforhold end at udbygge teatret som planlagt.

Efter en samlet vurdering af disse forhold er det fredningsnævnets opfattelse, at der ved den foreslåede ændring af lokalplanen for området, hvorefter Odense Teater får mulighed for en mindre udvidelse, ikke mistes væsentlige rekreative eller kulturhistoriske værdier, ligesom ændringen af lokalplanen findes begrundet i forhold, der er til gavn for teaterlivet på Fyn, og hvor andre løsninger ikke har været økonomisk mulige.

Fredningsnævnet udtaler afslutningsvis, at man finder det forståeligt, at Danmarks Naturfredningsforening har rejst fredningssagen, idet der kan være grund til at frygte, at Kongens Have efter "salamimetoden" mister væsentlige rekreative kvaliteter. Afvisningen er derfor ikke udtryk for, at Kongens Have ikke kan fredes, hvis nye tiltag bringer væsentlige rekreative eller kulturhistoriske værdier i fare.

V. Klager

Danmarks Naturfredningsforening har i sin klage især fremført to forhold:

1. Afgørelsen tilsidesætter lovens formål, jf. § 1, stk. 2, hvorefter loven særligt har til formål at beskytte bl.a. kulturhistoriske og rekreative værdier.
2. Afgørelsen tilsidesætter også lovens formål som anført i § 1, stk. 3, hvorefter der ved lovens administration skal lægges vægt på den betydning, som et areal på grund af sin beliggenhed kan have for almenheden.

Foreningen henviser bl.a. til, at det i vejledningen til naturbeskyttelsesloven er præciseret, at der fortsat vil kunne gennemføres fredninger af bynære arealer til sikring af navnlig rekreative interesser, og at fredning af et område vil kunne komme på tale i de tilfælde, hvor behovet for beskyttelse, pleje, naturgenopretning eller fremme af befolkningens friluftsliv ikke kan opfyldes ved anvendelse af de øvrige bestemmelser og virkemidler i lovgivningen.

Dette er netop, hvad der forligger i den aktuelle sag, idet et flertal i Fyns Amtsråd og Odense Byråd har tilsidesat den gældende planlægning for Kongens Have, vedtaget i lokalplan O-565, som er tinglyst på Kongens Have så sent som 5. april 2001. Heri fastsættes, at "*Det er lokalplanens formål*

at bevare Kongens Have som grønt område uden andet byggeri end mindre toiletbygninger el. lign. naturligt tilhører til en offentlig park”.

Foreningen konkluderer, at det aktuelle byggeprojekt i Kongens Have afgørende reducerer den værdsættelse af Odense Slot, som tidligere generationer har vist. Slottet blev på grund af sin nationale betydning fredet som et af de tidligste bygningsanlæg i landet (1918), og dets omgivelser er siden 1907 blevet anset for reserveret til offentlighedens rekreative brug netop på grund af Odense Kommunes ejerskab og planlægning.

Fredningsnævnets afgørelse om at forkaste fredningsforslaget har efter foreningens opfattelse så store mangler i forhold til loven og rummer så betydelige selvmodsigelser, at den alene af den grund bør behandles af Naturklagenævnet.

Hertil kommer så, at et så afgørende og negativt indgreb i nationale rekreative og kulturmæssige værdier kræver en national afgørelse.

En række institutioner, foreninger og enkeltpersoner, herunder bl.a. Akademirådet, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Sektion for Landskab, Danske Landskabsarkitekter, Kulturmiljøråd Fyn, Byforeningen for Odense, Friluftsrådet samt landskabsarkitekt Sven-Ingvar Andersson og arkitekt Flemming Lindholm Hansen har påklaget fredningsnævnets afgørelse eller udtalt sig om sagen over for Naturklagenævnet. Alle har udtalt sig imod forslaget om Odense Teaters udvidelse ind i Kongens Have og støtter en fredning af Kongens Have med henvisning til parkens kulturhistoriske og rekreative værdi i sig selv og på grund af parkens samhørighed med det fredede Odense Slot. En samhørighed, som klagerne finder, vil blive alvorligt påvirket i uheldig retning, hvis den påtænkte udvidelse af teaterkomplekset finder sted.

VI. Udtalelser til støtte for udbygningen af teatret

Fyns Amt, der er tilskudsgiver til Odense Teater, er meget interesseret i, at en planlagt udvidelse af Odense Teater finder en afklaring snarest muligt. Grunden hertil skal især ses på baggrund af, at fejringen af 200 året for H.C. Andersens fødsel i 2005 er langt fremme i sin planlægning, og det er magtpåliggende for Odense Teater og for Fyns Amt at være med til at fejre 200 året i form af indvielse af en ny H.C. Andersen Scene. Hertil kommer en lang række praktiske, arbejdsmiljømæssige forhold omkring teaterdriften med bl.a. scener spredt flere steder i byen, som længe har gjort det ønskeligt at sammenlægge de eksisterende scener til ét teaterhus.

Fyns Amt har derfor anbefalet Naturklagenævnet at stadfæste den afgørelse, der er truffet af Fredningsnævnet for Fyns Amt.

Odense Kommune har henholdt sig til byrådets behandling af sagen, da man udtalte sig over for fredningsnævnet. Odense Kommune anbefaler derfor Naturklagenævnet at stadfæste den afgørelse, der er truffet af fredningsnævnet.

Odense Teater har til støtte for forslaget om at bebygge en del af Kongens Have bl.a. udtalt, at det, ud over ønsket om at kunne samle teatrets forskellige scener og andre funktioner på ét sted, er ønsket at kunne integrere teatret og Kongens Have.

Hvor lidt teatrets udbygning end tager af haven, er en udbygning en dårlig idé, hvis ikke teatret og haven sammentænkes som en enhed, der ved venlig, gensidig åbning mod hinanden tilfører Odense et "grønt byrum". Byen har i øjeblikket en ikke fungerende park og et teater, hvis grimme facade vender ud mod haven. Odense Teaters projekt vil skabe et åbent byrum. Netop åbningen ud mod haven, og ønsket om at gøre det smukke, men "kriminelle" hjørne til et rum, hvor alle trygt kan færdes, er en vigtig del af tankesættet.

Naturklagenævnets afgørelse

I sagens behandling herunder besigtigelse og offentligt tilgængeligt møde har deltaget 8 af Naturklagenævnets 10 medlemmer: Lars Busck (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie-Louise Andreassen, Peter Christensen, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Et flertal på 7 af Naturklagenævnets medlemmer udtaler:

Kongens Have udgør et værdifuldt rekreativt område i Odense bymidte, som i øvrigt er underforsynet med grønne områder. Haven udgør i sammenhæng med det bygningsfredede Odense Slot en kulturhistorisk helhed af national betydning, hvor havens værdi, uanset skiftende anlæg gennem tiderne, bl.a. har været at sikre det nødvendige frirum omkring slottet.

Den påtænkte udbygning af teatret vil medføre et markant indgreb i den "stille" del af haven med lindehækkene, spejldammen og blomsterbedene, som ligger vest for slottet. Udbygningen vil sam-

tidig ved placeringen tæt op ad slottet og bygningsfacadens visuelle dominans medføre et indhug i frirummet omkring slottet, som vil skæmme oplevelsen af slottet fra størstedelen af parkens område.

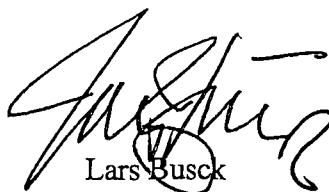
Uanset at nævnet anerkender de interesser, som begrundet ønsket om udbygning af teatret, finder flertallet efter en samlet vurdering af de modstående hensyn, at Kongens Have bør fredes efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser, således at der tilvejebringes en varig beskyttelse af haven og den kulturhistoriske sammenhæng med slottet.

Mindretallet (Ole Pilgaard Andersen) kan tilslutte sig fredningsnævnets begrundelse for at afvise fredningsforslaget og finder i øvrigt, at tilbygningen vil medføre en stærkt påkrævet arkitektonisk forbedring af teatrets nuværende facade mod haven. Mindretallet stemmer derfor for at stadfæste fredningsnævnets afgørelse.

I overensstemmelse med flertallet går Naturklagenævnets afgørelse herefter ud på at ophæve fredningsnævnets beslutning om at afvise fredningsforslaget og hjemvise sagen til Fredningsnævnet for Fyns Amt til fornyet behandling og gennemførelse af en fredning af Kongens Have i Odense.

Fredningsforslagets retsvirkninger efter naturbeskyttelseslovens § 37, stk. 2, opretholdes.

På Naturklagenævnets vegne

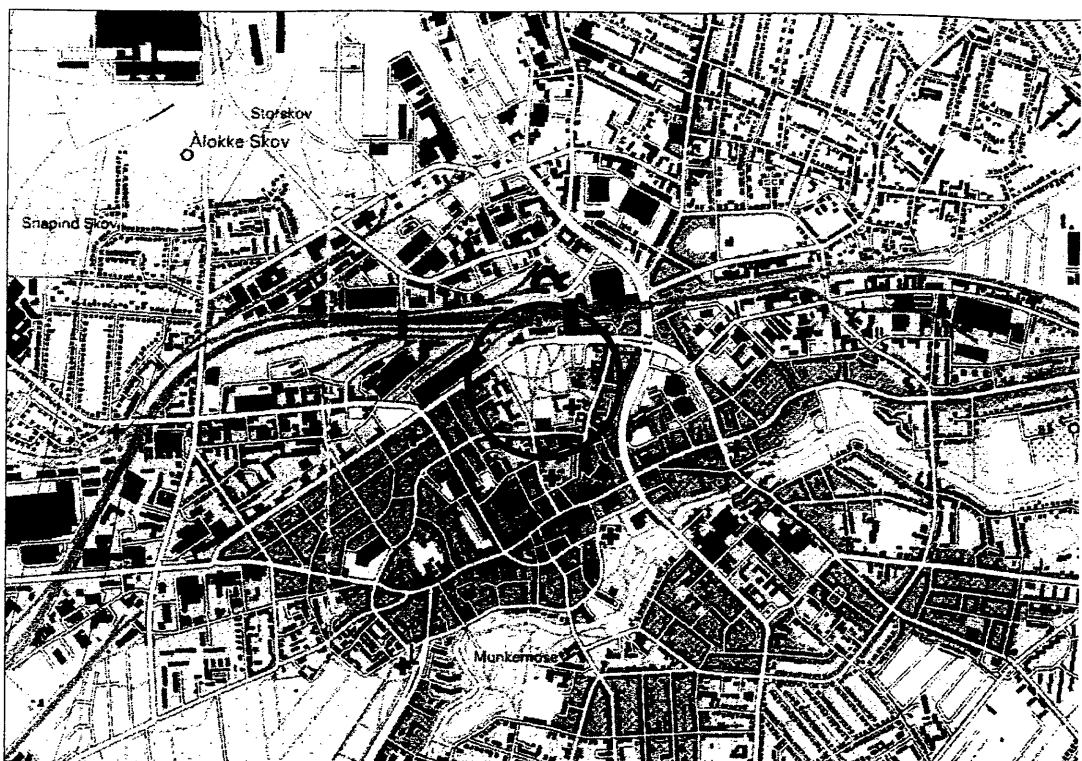
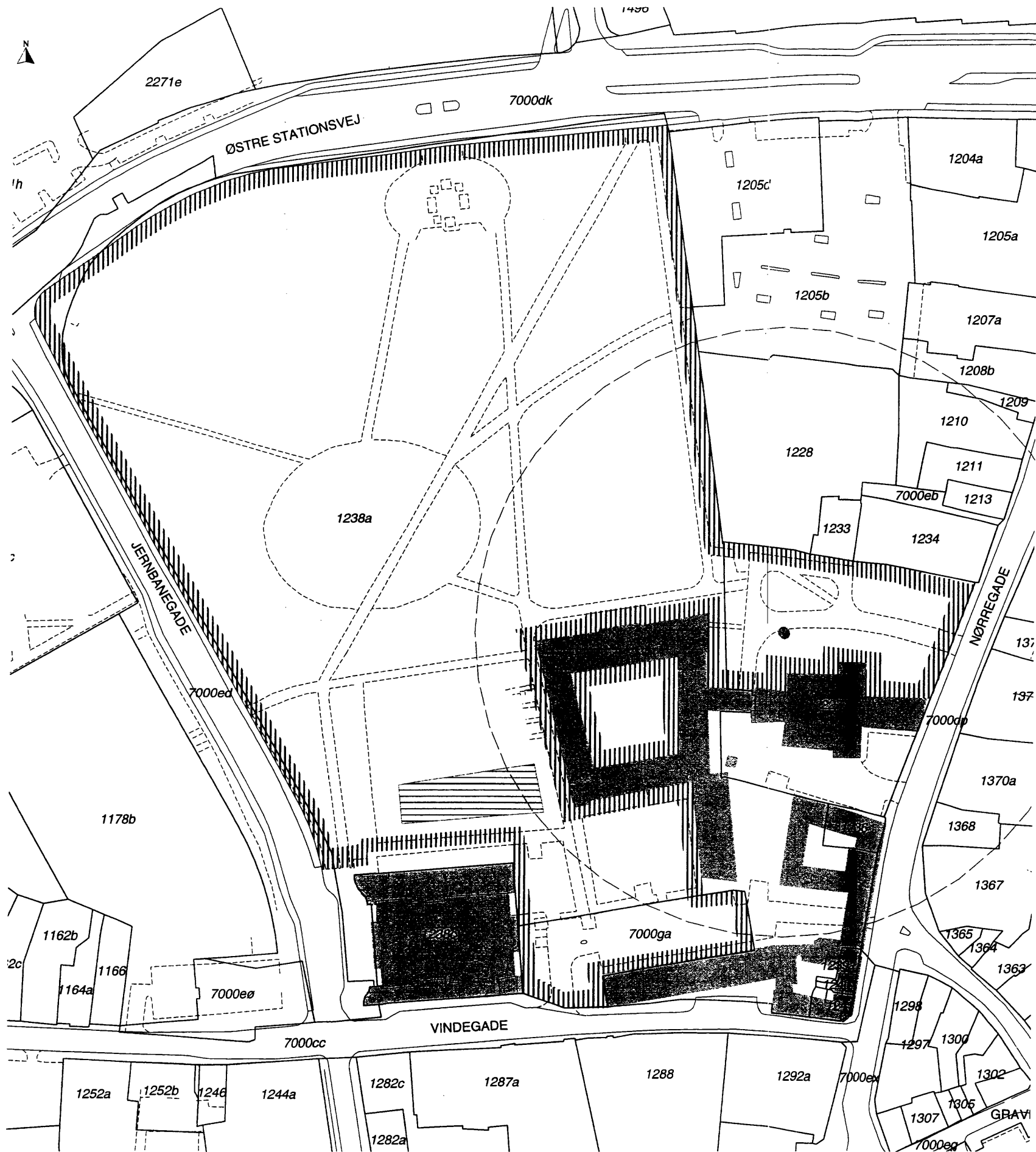

Lars Busck

Naturklagenævnets formand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.

KORT>

Udgivet af Fyns Amt. Grundmateriale: KMS Copyright.

1:25.000

Kongens Have i Odense

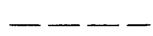
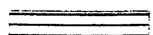
Del af
Odense Eygrunde

Odense Kommune
Fyns Amt

Kort hørende til Fredningsnævnet
for Fyns Amts afgørelse i sag
Frs. 22/2003 om fredning af
Kongens Have i Odense.

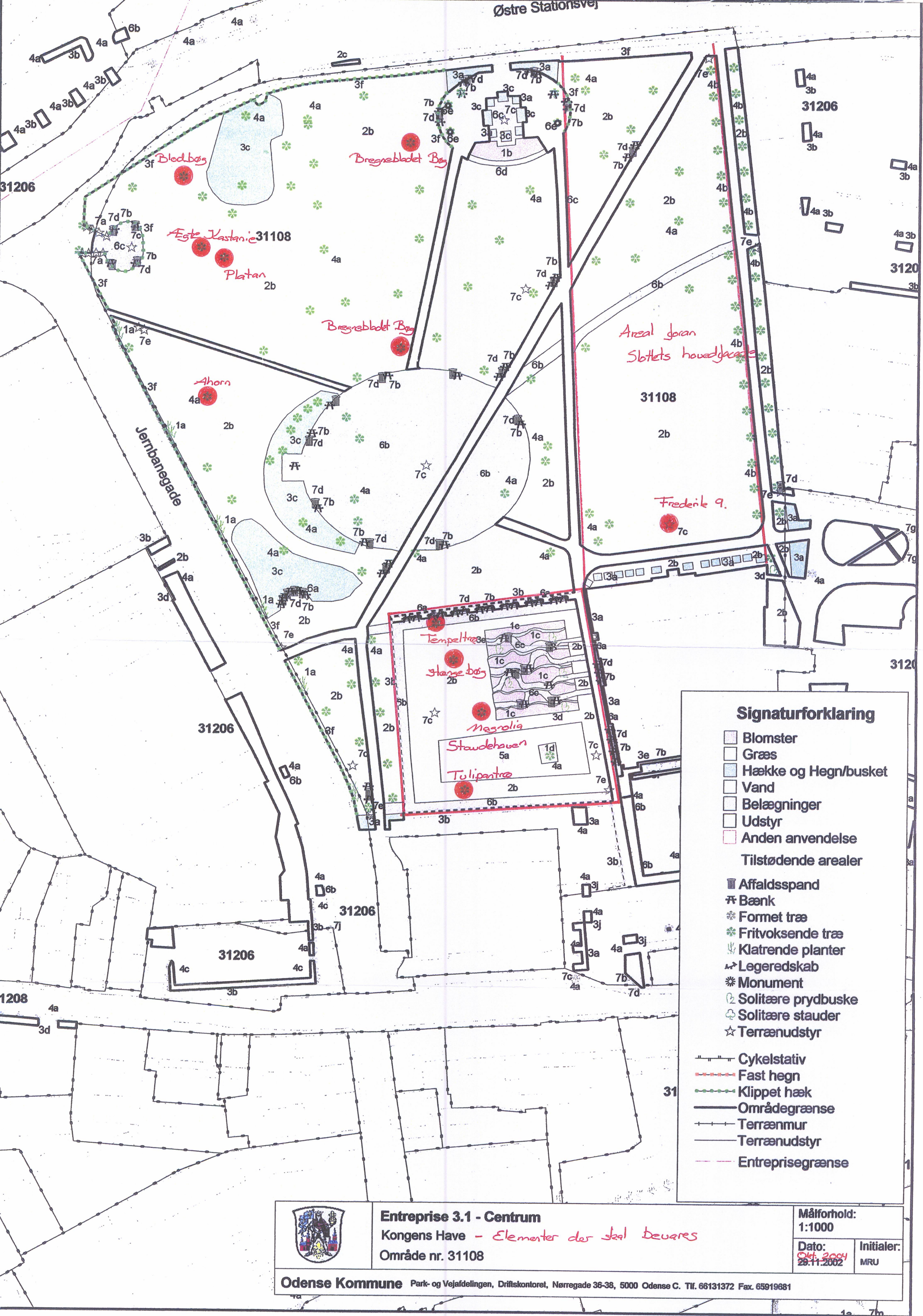
Udarbejdet i august 2005 af
Fyns Amt

Signaturer:

- Fredningsgrænse
- Byggelinie iht. NBLs §18
- Sø iht. NBLs §3
- Have stier (indlagt efter lokalplan nr. 0-565)

1:1.500

Udfærdiget på kopi af matr. kort
ajourført d. 10.05.2005

Entreprise 3.1 - Centrum
Kongens Have - *Elementer der skal bevares*
Område nr. 31108

Målforskel:
1:1000
Dato: *28.11.2002*
Initialer: MRU

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 2 SEP. 2008

Odense, den 1. september 2008
Journal nr.: Frs. 31/2007

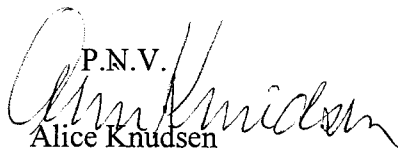
Hermed sendes genpart af nævnets skrivelse af d.d. til

Odense kommune
By- og Kulturforvaltningen
Odense Slot
Nørregade 36-38
Postboks 730
5000 Odense C.

Nævnets afgørelse kan indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., inden 4 uger fra modtagelsen af nærværende meddelelse. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside, www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

P.N.V.

Alice Knudsen
kontorfuldmægtig

- ✓
1. Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
 2. Miljøcenter Odense, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ
 3. Kommunalbestyrelsen i Odense, Rådhuset, 5000 Odense C.
 4. Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
 5. Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé, v/Morten Jerris, Åløkke Allé 10, 2. tv., 5000 Odense C.
 6. DOF-FYN's Fredningsudvalg v/Finn Eriksen, Klintegårdsvej 32, 5932 Humble
 7. Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
 8. Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, Fyn, Sollerupvej 24, 5600 Faaborg
 9. Friluftsrådet, c/o Søren Larsen, Lykkedamsvej 92, 5300 Kerteminde
 10. Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12

Odense, den 1. september 2008
Journal nr.: Frs. 31/2007

Odense kommune
By- og Kulturforvaltningen
Odense Slot
Nørregade 36-38
Postboks 730
5000 Odense C.

Ved ansøgning af 19. september 2007 ansøgte Odense kommune om fredningsnævnets godkendelse til en renovering af Kongens Have i henhold til et projekt fra EBDNBA arkitekter. En kopi af projektet var vedlagt.

Fredningsnævnet anmodede om et mere detaljeret projekt, således at det kunne konstateres mere præcist hvilke ændringer, der blev foretaget i forbindelse med projektet og i givet fald, hvorvidt disse ændringer var i strid med fredningsafgørelsen af 24. november 2005.

Som følge af fredningsnævnets begæring fremsendte kommunen efterfølgende et projektforslag af februar 2008.

I forbindelse med fredningsnævnet for Fyns Amts første behandling af sagen om fredning af Kongens Have, der sluttede med afgørelse af 12. august 2003, havde et stort antal institutioner og privatpersoner givet en mening til kende. Efter aftale med fredningsnævnet indkaldte Odense kommune samtlige, der havde afgivet udtalelse, til et møde vedrørende forslaget til renovering. Det fremgik af skrivelsen til de pågældende, at der efter mødets afholdelse ville blive givet en frist på 3 uger til en egentlig udtalelse.

Mødet fandt sted den 11. juni 2008 kl. 13.00, hvor Erik Brandt Dam fra EDBNBA arkitekter nærmere redegjorde for projektet, og hvor der var lejlighed til at stille spørgsmål samt give sin mening til kende. Repræsentanterne fra Danske Landskabsarkitekter, Byforeningen for Odense, Danmarks Naturfredningsforening samt John Hansen gav udtryk for en positiv indstilling til forslaget, idet Danmarks Naturfredningsforening dog bemærkede, at man ikke fandt, at karpedammen burde omdannes til et spejlbassin. Efter mødet har Byforeningen for Odense skriftligt udtalt sig positivt for projektet.

Af fredningsbestemmelserne af 24. november 2005 fremgår det, at fredningen har til formål at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier. Det fremgår, at Kongens Have skal bevares som et grønt og rekreativt område uden andet byggeri, end hvad der følger af den folkelige benyttelse af den offentlige park. Fredningen skal samtidig supplere bygningsfredningen af Odense Slot ved at bevare og formidle parkens indhold som en uundværlig del af kulturmiljøet og frirummet omkring Odense Slot.

Det fremgår af bestemmelsens § 2, at der med fredningsnævnets godkendelse kan meddeles tilladelse til mindre ændringer i afgræsningen mod Jernbanegade og Østre Stationsvej. Den eksisterende hæk kan erstattes af en anden form for visuel og fysisk afgrænsning af Kongens Have. Efter fredningsnævnets godkendelse kan der ske en harmonisering og æstetisk mere tilfredstillende markering af grænsen over mod øst til Marie Jørgensens Skole og pladsen foran Fyens Stiftstidendes bygning.

I § 4 er det bestemt, at staudehaven inden for den høje lindetræer skal bevares i sin hovedform, d.v.s. med takshækkene, tempeltræet, hægebøgen, magnolien og tulipantræet. Bassinet skal bevares på den nuværende placering.

I § 5 er det anført, at fredningen ikke er til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse kan vedtages og iværksættes en udviklingsplan, som helt eller delvist genskaber havens dokumenterede udformning på et givet tidspunkt, eller tilføjer haven helt nye haveelementer.

Fredningsnævnets afgørelse

Et enigt fredningsnævnet finder, at det forelagte renoveringsprojekt er i overensstemmelse med fredningens bestemmelser. Fredningsnævnet finder endvidere, at forslaget er i overensstemmelse med fredningens formål og vil være en tiltrængt forskønnelse samt en udvidelse af den rekreative anvendelse af Kongens Have. Et enigt fredningsnævn godkender derfor den forelagte plan.

Fredningsnævnets afgørelse er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Nævnets afgørelse kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 3, indbringes for Naturklagenævnet af de i samme lovs § 86 nævnte klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender klagen til Naturklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 2.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den klageberettigede.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før ovennævnte frist er udløbet.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er meddelt.

Jørgen Petersen

Fredningsnævnet for Fyn

Albanigade 28, 5000 Odense C
Tlf. 66 11 47 12 - Telefax 66 12 97 12
E-mail: fyn@fredningsnaevn.dk

Odense, den 22. november 2013
Journal nr.: Frs. 27/2013

Sct. Hans Kirke
Sct. Hans Plads 1
5000 Odense C

Renovering af belægningsarealer på Sct. Hans Plads, 5000 Odense C

Ved skrivelse af 27. august 2013 har Sct. Hans Kirkes menighedsråd søgt om tilladelse til renovering af et eksisterende belægningsareal på Sct. Hans Plads.

Der er medsendt tegninger og beskrivelser af projektet.

Arealet er omfattet af fredningen af Kongens Have.

I Fredningsnævnets afgørelse af 24. november 2005 om fredningen af Kongens Have hedder det vedrørende fredningens formål:

"...

§ 1 Fredningens formål

Fredningen af Kongens Have har til formål at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier. Særligt kulturhistoriske og rekreative hensyn tilgodeses. Heraf følger, at Kongens Have skal bevares som grønt, rekreativt område uden andet byggeri, end hvad der følger af den folkelige benyttelse af den offentlige park. Fredningen skal samtidig supplere bygningsfredningen af Odense Slot ved at bevare og formidle parkens indhold som en uundværlig del af kulturmiljøet og frirummet omkring Odense Slot.

..."

Odense Kommune har udtalt:

"...

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at renoveringsforslaget er at sidestille med en udviklingsplan for arealet. Da Sct. Hans Kirke ikke har lavet en udviklingsplan for kirkens område, kan renoveringsforslag ses som en udviklingsplan for kirkens område. I §5 for Fredningen af Kongens Have i Odense står: "Fredningen er imidlertid ikke til hinder for, at der efter Fredningsnævnets godkendelse kan vedtages og iværksættes en udviklingsplan, som helt eller delvist genskaber havens dokumenterede udformning på et givet tids-punkt, eller tilføjer haven helt nye haveelementer." Renoveringsforslaget vil give nogle sammenhængende, smukke og funktionelle arealer, som fint passer sammen med Kongens Have og områdets bygninger. Arealerne er robuste og anvendelige til både parkering og ophold. Da belæggningerne af gamle slidte nordiske granitsten i chaussesten og brosten er en væsentlig del af områdets karakter og oplevelse, er det rigtigt fint, at materialerne genbruges. Hvis der bliver behov for flere chaussesten eller brosten, bør de være tilsvarende slidte og af tilsvarende nordisk granit.

..."

Danmarks Naturfredningsforening har ingen indvendinger mod det ansøgte.

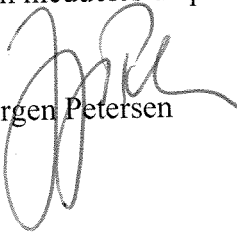
Naturstyrelsen vurderer ikke, at det ansøgte kan være i strid med Danmarks Internationale forpligtelser vedrørende truede plante- og dyrearter.

Afgørelse:

Det pågældende areal anvendes i dag til parkerings- og vejareal.

Idet den påtænkte renovering kan betragtes som nødvendig, da udfaldet er pænt, og da ændringen ikke berører Kongens Haves karakter af park, finder et enigt fredningsnævn, at der kan meddeles dispensation til det ansøgte.

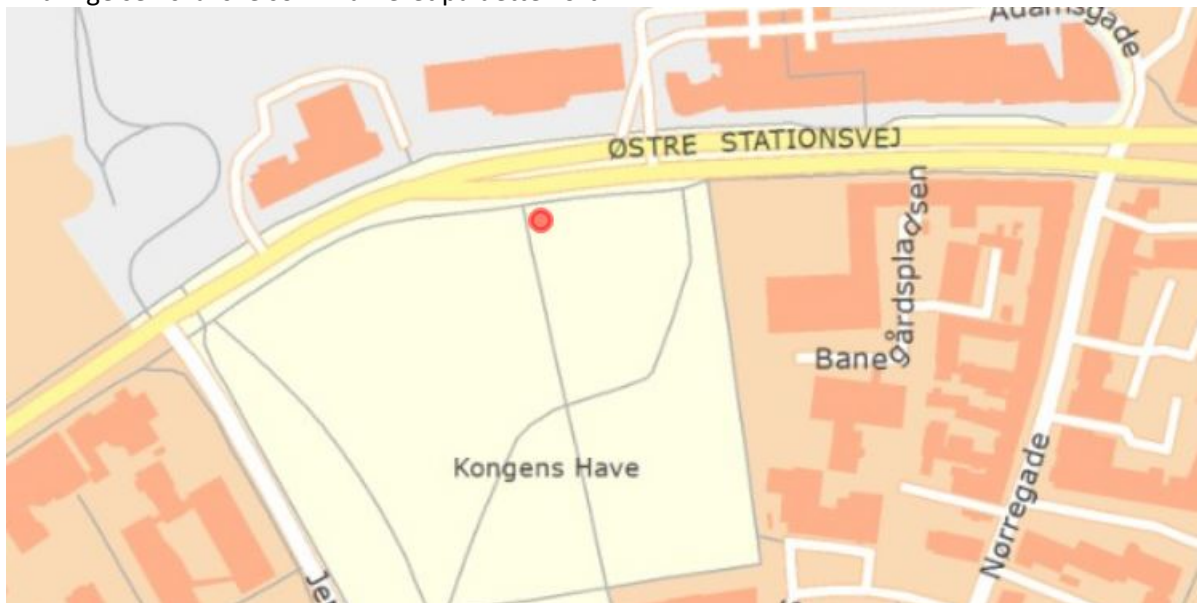
Jørgen Petersen

Svar på ansøgning af 15. november 2017 om dispensation til midlertidig opstilling af 2 læskure i Kongens Have i Odense.

Fredningsnævnet for Fyn har modtaget en ansøgning fra Odense Kommune om midlertidig opstilling af 2 læskærme til brug for passagerer under en omlægning af busdriften i perioden fra den 14. januar 2018 og til omkring juni 2018. Skurene skal ifølge det fremsendte materiale anbringes på et asfalteret eller flisebelagt areal i udkanten af det fredede område, Kongens Have i Odense. Placeringen er umiddelbart op til Østre Stationsvej, dvs. på fredningsgrænsen.

Anbringelsen skal ske som markeret på dette kort:

Det følger af Fredningsnævnets kendelse af 24. november 2005 vedrørende fredning af Kongens Have, at formålet med fredningen er følgende:

"§ 1 Fredningens formål

Fredning af Kongens Have har til formål at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier. Særligt skal kulturhistoriske og rekreative hensyn tilgodeses. Heraf følger, at Kongens Have skal bevares som grønt, rekreativt område uden andet byggeri, end hvad der følger af den folkelige benyttelse af den offentlige park. Fredningen skal samtidig supplere bygningsfredningen af Odense Slot ved at bevare og formidle parkens indhold som en uundværlig del af kulturmiljøet og frirummet omkring Odense Slot."

Afgørelse af 1. september 2021

Godkendelse af formidlingsplan for Kongens Have i Odense

Odense kommune har ved mail af 4. juni 2021 anmodet om godkendelse af en formidlingsplan for Kongens Have i Odense.

Denne afgørelse er truffet som en formandsbeslutning i medfør af forretningsordenens § 10, stk. 5.

Sagsfremstilling

Odense Kommune oplyser i ansøgningen, at kommunen, når formidlingsplanen er godkendt, vil gå i gang med at opstille formidlingsskilte i Kongens Have. Det første sted vil være på Skt. Hans Plads ved en gravsten for en spansk officer, Don Augustin Mollon på matr.nr. 2277 Odense Bygrunde.

Formidlingsplanen, der var vedhæftet kommunens ansøgning, har følgende indhold:

” Formidlingsplan for Kongens Have i Odense

Baggrund for formidlingsplanen

Den fredede Kongens Have udgør sammen med Odense Slot et unikt samlet anlæg, der ligger helt centralt i Odense. Haven er anlagt og ændret gennem mange hundrede år, og rummer elementer fra havens mange stilperiode. Der er derfor mange historier at fortælle.

Odense Kommune vil med denne formidlingsplan gerne fastlægge, hvordan Kongens Have i fremtiden kan formidles. Formidlingsplanen er beskrevet i Fredningens af Kongens Have §6. Formidlingsplanen skal godkendes af Fredningsnævnet.

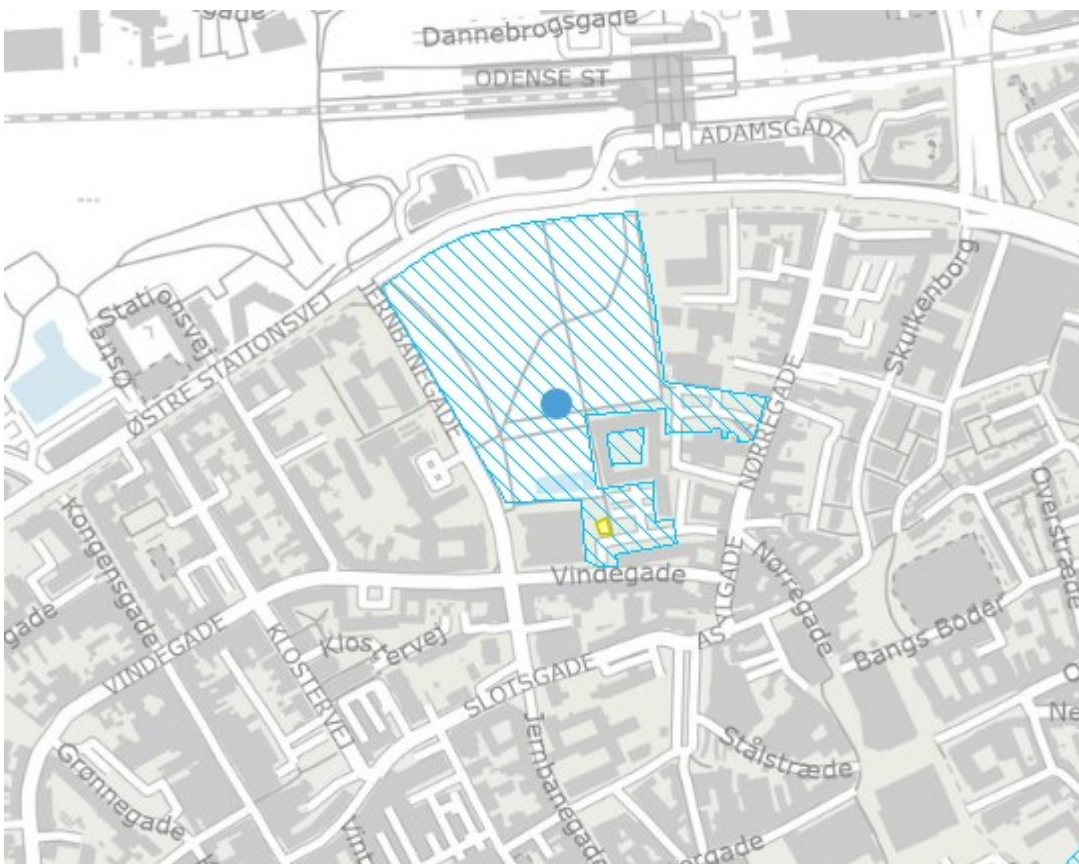
Formidlingsplanens elementer

Digital formidling

Kongens Have formidles digitalt på Odense Kommunes hjemmeside og andre digitale platforme.

Fysisk formidling

Kongens Have formidles fysisk i haven ved hjælp af skilte. Skiltene kan have A4 eller A3 størrelse, alt efter hvilken mængde tekst og billeder, der er behov at vise. Skiltets udseende og dimensioner fremgår af billede nedenfor. Skiltene skal være malet i den samme grå farve som Kongens Haves øvrige udstyr. Skiltet er et solidt og enkelt skilt, som Odense Kommune har gode erfaringer med at bruge i andre grønne anlæg i byen.

Fredningen er vist med blå skraver.

Fredningen

Kongens Have er fredet ved Fredningsnævnet for Fyns afgørelse af 24. november 2005. Fredningen indeholder følgende bestemmelser af relevans for sagen:

" ...

§ 1 Fredningens formål

Fredning af Kongens Have har til formål at sikre områdets landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige og rekreative værdier. Særligt skal kulturhistoriske og rekreative hensyn tilgodeses. Heraf følger, at Kongens Have skal bevares som grønt, rekreativt område uden andet byggeri, end hvad der følger af den folkelige benyttelse af den offentlige park. Fredningen skal samtidig supplere bygningsfredningen af Odense Slot ved at bevare og formidle parkens indhold som en uundværlig del af kulturmiljøet og frirummet omkring Odense Slot.

...

§ 6 Formidlingsplan

Kongens have og Odense Slot er et kerneområde for Odenses byhistorie. Områdets kultur- og bygningshistorie fra Johanniterkloster og Kongeslot til vor egen tid skal fortælles til de besøgende. Odense kommune varetager dette gennem en formidlingsplan, der godkendes af fredningsnævnet. Planen kan f.eks. omfatte informationsfoldere og informationstavler opsat diskret i parken eller i forbindelse med parkens funktionelle bygninger, jf. § 3.

..."

Høring

Der har ikke været foretaget høring i forbindelse med sagens behandling.

Sagen er afgjort påskriftligt grundlag.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse

Denne afgørelse er truffet som en formandsbeslutning, da det ansøgte, således som det er beskrevet, skønnes at være af underordnet betydning i forhold til fredningens formål, jf. forretningsordenens § 10, stk. 5.

Formanden finder, at den ansøgte formidlingsplan er i overensstemmelse med fredningens formål herunder, at den skal formidle parkens indhold som en uundværlig del af kulturmiljøet og frirummet omkring Odense Slot, ligesom det foreslåede skilt i sit design og anbringelsesmåde findes af leve op til fredningens krav om diskret opsætning. Den ansøgte fredningsplan godkendes derfor i medfør af fredningens § 6.

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt.

Klage skal ske via nævnets klageportal, som der linkes til på <https://kpo.naevneneshus.dk>, hvor der også er nærmere vejledning i klageproceduren, se <https://naevneneshus.dk>.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Der kan findes nærmere vejledning om betaling af klagegebyr på Nævnenes hus' hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, den er givet, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anni Højmark', with a stylized flourish at the end.

Anni Højmark
formand

Fredningen indeholder følgende bestemmelse om bebyggelse i det fredede område:

"§ 3 Byggeri

Der må ikke i fredningsområdet opføres eller permanent anbringes bygninger, boder, skure, master, reklameskilte eller andre skæmmende indretninger."

Da en midlertidig - for en periode på 4-5 måneder - opstilling af 2 buslæskure ikke er i strid med formålet med fredningen, og da fredningens bestemmelse om byggeri alene omhandler **permanent** anbringelse, er det min vurdering, at det ansøgte ikke kræver dispensation fra fredningsnævnet.

Nævnet kan oplyse, at fredningsnævnet har søgt teknisk bistand i Miljøstyrelsen, der er enig i denne vurdering.

Ansøgningen sendes derfor retur til Odense Kommune til videre foranstaltning.

Svendborg, den 10. december 2017

Anni Højmark
Formand